

TÜTÜN KONTROLÜ YASASININ KAPALI ORTAM HAVA KALİTESİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Prof. Dr. Hilal Özcebe

Prof. Dr. Nazmi Bilir

Prof. Dr. Dilek Aslan

Halk Sağlığı Uzmanları Derneği

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Amaç:

Türkiye’de 2008 yılında kapsamı genişletilmiş olan tütün kontrolü yasası iki aşamada uygulamaya girmiştir. İkrâm sektörü dışındaki bütün kapalı yerleri kapsayan birinci aşama uygulama yasanın kabulünden 4 ay sonra (Mayıs 2008), ikram sektörüne yönelik ikinci aşama uygulama ise 18 ay sonra Temmuz 2009 tarihinde başlatılmıştır. Bu çalışmada kapsamlı tütün kontrolü uygulamasından sonra ikram endüstrisi işletmelerinde iç ortam hava kalitesindeki değişimin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem:

Bu çalışmada hem birinci aşama hem de ikinci aşama uygulamanın öncesinde ve sonrasında, seçilen bazı kapalı yerlerde ortamdaki 2,5 mikron boyutundaki partiküllerin (PM 2,5) ölçümü yapılmıştır. İkinci aşama öncesi ve sonrasında değerlendirilmeler, ülkenin değişik bölgelerindeki 8 ilde yapılmış, her ilde kahvehane, restoran, içkili lokanta-bar, kafe olmak üzere toplam olarak 160 işletmede ortamda PM 2,5 düzeyleri ölçülmüştür.

Bulgular:

Ankara’daki bazı işletmelerde yasanın birinci aşama uygulamasından sonra (resmi daire, kantin, kuruyemişçi dükkanı, kuaför salonu vs.) yapılan ölçümlerde birinci aşama uygulamasından önceki düzeylere göre uygulama sonrasında PM 2,5 düzeylerinde %90’lar dolayında azalma saptanmıştır. İkrâm sektöründeki uygulamadan önce ve sonra yapılan ölçümlerde, hemen bütün illerde uygulama öncesi düzeylere göre uygulama sonrasında dikkate değer azalmalar olduğu görülmüştür.

Sonuç:

Yasanın hem birinci hem de ikinci aşama uygulamasından sonra yapılan ölçümlerde iç ortam hava kalitesinde olumlu gelişme olduğu gözlenmiştir. Yasa sonrası değerler halen izin verilen sınır değerlerin üzerinde olmakla birlikte yasa sonrasındaki değerlerin yasa öncesine göre azalmış olması memnuniyet vericidir.